

Sygn. akt VII Ka 637/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Tomkiewicz

Protokolant st.sekr.sądowy Rafał Banaszewski

przy udziale oskarżyciela publ.- sierż. szt. Agnieszki Szlachtowicz-Pelawskiej

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2014r.

sprawy **M. M.**

obwinionego o wykroczenie z art. 72 kw

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie IX Wydziału Karnego

z dnia 23 maja 2014r. sygn. akt IX W 847/14

zaskarżony wyrok uchyla i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Olsztynie do ponownego jej rozpoznania.

UZASADNIENIE

M. M. obwiniony został o to, że w dniu 5 kwietnia 2013r. o godz. 14:20 w O. przy ul.(...) będąc osobą odpowiedzialną za utrzymanie dachu budynku w odpowiednim stanie, nie dokonał odpowiedniego zabezpieczenia miejsca niebezpiecznego dla życia i zdrowia ludzi, nie uprzątając śniegu zalegającego na dachu, w wyniku czego spadł on na przechodzącą chodnikiem T. S.

-tj. o wykroczenie z art. 72 kw.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 23 maja 2014r. w sprawie IXW 847/14 orzekł :

I.obwinionego M. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanemu czynu i za to, na podstawie art. 72 kw skazał go na karę 500zł. grzywny;

II.na podstawie art. 118 & 1 kpw i art. 3 ust.1 w zw. z art. 21 pkt.2 ustawy o opłatach w sprawach karnych obciążył obwinionego zryczałtowanymi wydatkami postępowania w kwocie 100zł. i opłatą w kwocie 50zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca obwinionego. zaskarżając przedmiotowe orzeczenie w całości. Wyrokowi temu skarżący zarzucił :

1.naruszenie prawa materialnego tj.art. 72 kw poprzez przyjęcie, że dach budynku przy ul.(...) w O. stanowił miejsce niebezpieczne w rozumieniu art. 72 kw, podczas gdy nie było to miejsce, które na skutek swoich szczególnych warunków stanowiło ciągłą groźbę dla życia lub zdrowia;

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że bryły, które spadły z dachu budynku ważyły kilka kilogramów, śnieg na dachu budynku przy ul.(...) leżał przynajmniej kilka dni, a w konsekwencji, że M. M. miał możliwość odpowiedniego zareagowania;

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na przyjęciu, że właściciela obiektu, M. K., łączyła z firmą (...) sp. z o.o umowa, na podstawie której spółka zobowiązana była do samodzielnego monitorowania stanu dachów wszystkich budynków należących do M. K., podczas gdy materiał dowodowy sprawy nie dawał podstaw do przyjęcia takich ustaleń;

4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że obwiniony, pełniący funkcje prezesa spółki D. sp z o.o ponosi osobistą odpowiedzialność za utrzymanie dachów w należytym stanie, podczas gdy, jako prezes firmy (...), nie zajmował się utrzymywaniem dachów w należytym stanie.

Stawiając te zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionego od stawianego mu zarzutu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja zasługuje na uwzględnienie w takim zakresie, w jakim wskazuje na konieczność uchylecia przedmiotowego wyroku i przekazanie tej sprawy do ponownego jej rozpoznania.

Zasadnicza wątpliwość jaka w niniejszej sprawie istnieje sprowadza się do odpowiedzi na pytanie, czy zdarzenie, którego sprawa ta dotyczy winno być rozstrzygane w kontekście art. 72 kw. W doktrynie powszechnie bowiem przyjmuje się, iż **przepisu art. 72 nie stosuje się, jeżeli istnieją przepisy szczególne** regulujące kwestię odpowiedzialności za niezabezpieczenie miejsc niebezpiecznych dla życia i zdrowia człowieka (vide : m.in. W.Jankowski, Komentarz do art. 72 k.w, lex, teza 6).

W przypadku śniegu, który zalega na dachach budynków przepisem takim, jak wydaje się, jest art. 91 a ustawy prawo budowlane, który dotyczy m.in. niezapewnienia **bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego**. Przepis ten nie tylko odnosi się wprost do obiektu budowlanego (a więc i do budynku przy ul.(...) w O.) ale również odwołuje się do art. 61tegoż prawa, który jednoznacznie określa obowiązki jakie, w zakresie **bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego**, ciąży na właścicielu lub zarządcy budynku. Jeśli weźmie się pod uwagę fakt, iż wymieniony art. 61pkt.2 pr.bud. wyraźnie stanowi, iż właściciel lub zarządca budynku obowiązany jest z apewnić, dochowując należytej staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziaływujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, **intensywne opady atmosferyczne**, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powódzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska, to norma powyższa wydaje się być właśnie owym przepisem szczególnym regulującym kwestię odpowiedzialności za niezabezpieczenie miejsc niebezpiecznych dla i zdrowia ludzi.

Wymieniony przepis wprawdzie wskazuje jako adresata normy każdego, kto nie spełnia obowiązku określonego w art. 61 pr. bud., jednakże w doktrynie zauważa się, że adresatem tym może być tylko taki podmiot, którego owe obowiązki wymienione w art. 61 pr.bud. dotyczą, a więc właściciel lub zarządca budynku (vide : m.in. K.Buliński, Komentarz do art. 91a pr.bud, lex, teza 2). W literaturze nie brak jednakże i takich głosów, że przepis ten nie może być wykładany literalnie w odniesieniu do podmiotu, na który nakłada on obowiązki, gdyż jego literalne stosowanie prowadziłoby do zaprzepaszczenia sytuacji, kiedy prawidłowe utrzymywanie i użytkowanie obiektu powinno należeć nie tylko do podmiotów wymienionych wprost w art. 61 pr. bud., ale również przykładowo do użytkownika wieczystego, użytkownika, dzierżawcy itp., jeżeli wynika to z odrębnych przepisów lub treści **umowy** (vide :A.Kosicki, Komentarz do art. 61 prawa budowlanego, lex, teza 4).

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wskazuje, aby podniesione powyżej aspekty były przedmiotem analiz Sądu Rejonowego, co nie tylko utrudnia kontrolę instancyjną ale i sprawia, że w aktualnym stanie sprawy nie można w definitywny sposób rozstrzygnąć kwestii odpowiedzialności M. M.. Z tych zatem względów zaskarżony wyrok należało uchylić a sprawę tę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Olsztynie (art. 437 & 2 kpk). Przy powtórny rozpoznaniu sprawy Sąd I-szej instancji winien m.in. ustalić, czy M. M. był osobą w jakikolwiek sposób odpowiedzialną za bezpieczne użytkowanie obiektu (w rozumieniu występkę określonego w przepisach prawa budowlanego) , ewentualnie, czy w takim przypadku w grę może wchodzić „równoległa” odpowiedzialność z art. 72 k.w tj. czy obwiniony mógł być osobą na której spoczywał obowiązek zabezpieczania miejsca niebezpiecznego w rozumieniu wymienionego art. 72 k.w.